

Київська держава за наступників Ярослава Мудрого

✚ Письмово виконайте завдання!

ЗАВДАННЯ 1

Проаналізувавши уривок з літопису, подумайте, яку мету ставив Ярослав Мудрий, запроваджуючи систему престолонаслідування. Порівняйте її з системами за попередників Ярослава. Висловіть припущення про можливість позитивних та негативних наслідків заповіту Ярослава Мудрого для Київської держави. Запишіть їх у вигляді таблиці.

«У рік 6562 (1054 р.) преставився великий князь руський Ярослав. А коли він ще був живий, поставив він синів своїх, сказавши їм: «Осе я одходжу зі світу сього. А ви, сини мої, майте межі собою любов, бо ви есте брати від одного отця і однієї матері. І якщо будете ви в любові межі собою, то й Бог буде в вас і покорить він вам противників під вас, і будете ви мирно жити. Якщо ж будете ви в ненависті жити, у роздорах сварячись, то й самі погинете, і землю отців своїх і дідів погубите, що її надбали вони трудом великим. Тож слухайтесь брат брата, пробувайте мирно. Тепер же поручаю я, замість себе стіл свій, Київ, найстаршому синові... Ізяславу. Слухайтесь його, як ото слухались ви мене, нехай він буде замість мене. А Святославу даю я Чернігів, а Всеволоду — Переяславль, а Ігорю — Володимир, а В'ячеславу — Смоленськ. І так розділив він городи, заповівши їм не переступати братнього уділу. Сам же Ярослав був слабкий... Отож приспів Ярославу кінець життя, і віддав він душу свою Богові місяця лютого у двадцятий (день), в суботу першої неділі посту.»

ЗАВДАННЯ 2

Підпишіть на карті землі, що належали спадкоємцям Ярослава. Порівняйте території Русі-України за часів Ярославичів з територіями Русі-України за їх попередників та з територіями сучасної України. Подумайте, чому Ярославичів не задовольнив заповіт батька щодо розподілу земель. Висловіть свою думку, чому, при вже існуючому тріумвіраті, війни між братами не закінчились.

ЗАВДАННЯ 3

Половецькі воїни (художня реконструкція І. Дзися)

Проаналізуйте ілюстрації.
Порівняйте зовнішній вигляд руських та половецьких воїнів. Подумайте, чому половцям вдалося перемогти руських князів.

Воїн Русі-України кінця X ст.